

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO MTA ry

TOIMINTAKERTOMUS

2017

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2017 oli Maaseudun Työnantajaliiton 72. toimintavuosi, jonka aikana liiton jäsenpalvelu ja edunvalvontatyö jatkuivat entiseen tapaan.

MTA:n jäsenistö koostuu maaseutuelinkeinojen, puutarha-alan, viher- ja ympäristörakentamisan sekä turkistuotantoalan työnantajista. Vuoden aikana 71 työnantajaa liittyi jäseneksi ja jäsenyys päättyi 64 työnantajan osalta. Jäsenmäärän kasvoi siten hieman ollen 1 308 vuoden lopussa.

Yhteistyö MTA:n ja jäsenkuntaa edustavien toimialajärjestöjen välillä jatkui entiseen tapaan. MTA:n ja MTK:n väliseen yhteistyösopimukseen perustuva työnantaja-asioiden puhelinneuvonta jatkui MTA:n toteuttamana. MTA:n henkilöstö on kertomusvuoden aikana ollut mukana Kauppapuutarhaliiton, Viher- ja ympäristörakentajat ry:n, Hedelmän ja marjanviljelijäin Liiton ja MTK:n tuottajaliittojen järjestämissä tilaisuuksissa. Yhteistyösopimuksen perusteella MTA osallistui EK:n työmarkkina-avaliokunnan toimintaan. Geopan jäsenenä MTA osallistui EU-tason yhteistyöhön työnantajien kesken sekä sosiaaliseen vuoropuheluun. Myös toimistojen väliseen pohjoismaiseen yhteistyöhön osallistuttiin.

Jäsenkunnalle suunnatussa toiminnassa keskityttiin työsuhteasioita koskevaan tiedotukseen, neuvontaan ja koulutukseen. Koulutustilaisuudet olivat jäsenille maksuttomia. Extranet-jäsensivuston käyttöä pyrittiin lisäämään. MTA osallistui viime vuoden aikana viiteen eri toimialoja edustavaan näyttelytapahtumaan.

Työmarkkinoilla tavoiteltiin aluksi sopimusta ns. Suomen mallista, jossa vientisektorin määrittelemään kustannustason nousuun muutkin sektorit sitoutuisivat. Tämän tavoitteen kariuduttua lopputuloksena oli liittokohtainen sopimuskierrös, jossa vientiliitot saivat ensimmäiset neuvottelutulokset aivan lokakuun lopussa 2017. Tämän jälkeen neuvottelut käynnistyivät eri sopimusaloilla ja neuvottelutulokset kerta toisensa jälkeen asettuivat viennin määrittelemään ”yleiseen linjaan”. MTA:n ja Puuliiton neuvottelut käynnistettiin 13. joulukuuta ja neuvottelut jatkuivat MTA:n ja Teollisuusliiton välisinä 2018 tammikuussa. Työlainsäädännössä ei tapahtunut suuria muutoksia 2017. Työaikalain uudistamista valmistellut työryhmä päättyi erimielisyyksiin ja hallitus lykkäsi esityksen antamista seuraavalle vuodelle.

Liiton talous kehittyi kertomusvuoden aikana suunnitellusti. Jäsenmaksukertymä kuitenkin pieneni 7,2 % johtuen toteutetusta 10 prosentin jäsenmaksualennuksesta, millä liitto halusi osallistua Suomen itsenäisyyden 100 v juhluvoiteen. Liiton henkilökunta (viisi henkilöä) oli ennallaan vuoden 2017 aikana.

Helsingissä maaliskuun 7. päivänä 2018

Veli-Matti Rekola, toimitusjohtaja

YLEINEN TALOUSKEHITYS

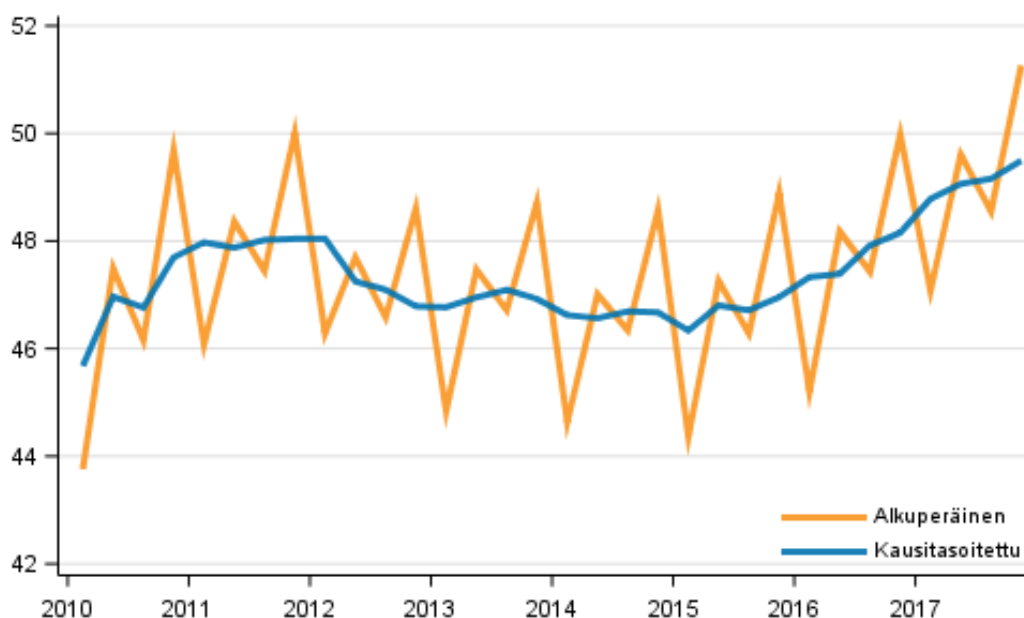
Kansantalous

Vuonna 2017 Suomen talous kääntyi selkeään kasvuun, joka on laaja-alaista, vienti vauhdittaa kasvua ja samalla kotimainen kysyntä jatkuu voimakkaana. Suomen Pankin ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvoi 3,1 % vuonna 2017 ja kasvaa 2,5 % vuonna 2018. Eri ennustelaitosten arvioissa viime vuoden talouskasvuksi on ennakoitu 2,9 – 3,6 prosenttia.

Vientiä tukevat vuosina 2017–2020 tärkeimpien vientimarkkinoiden hyvänä jatkuva kasvu ja Suomen kustannuskilpailukyyn paraneminen. Erityisesti euroalueen investointien lisääntyminen tukee Suomen vientiteollisuuden näkymiä. Vuoden 2017 vaihtotase oli ennakkotietojen mukaan 1,5 miljardia euroa ylijäämäinen.

Viime vuonna teollisuustuotanto kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 3,3 prosenttia. Teollisuustuotanto on saavuttanut finanssikriisin jälkeisen vuoden 2010 tason, mutta on edelleen 14 prosenttia vuoden 2008 alapuolella.

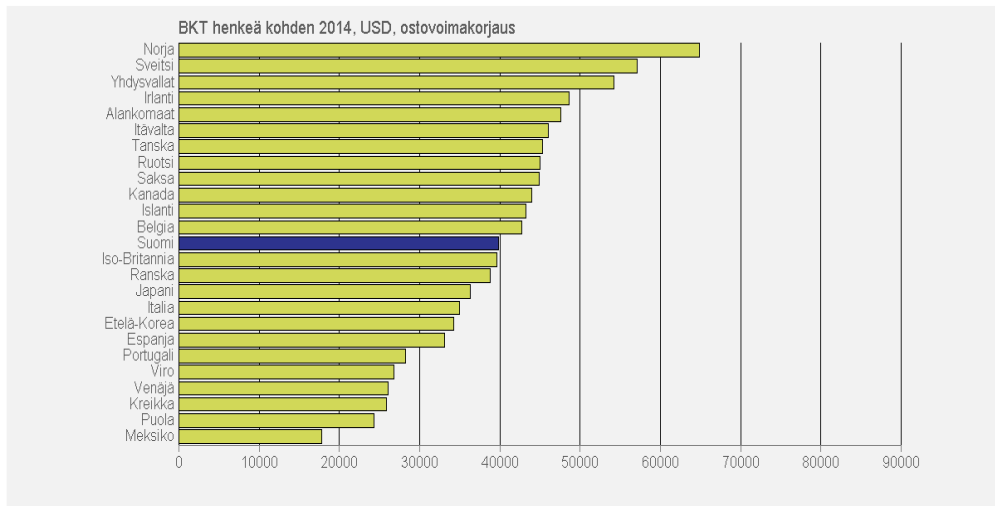
Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2010 hintoihin (mrd. euroa) (Tilastokeskus)

Bruttokansantuote henkeä kohden eräissä OECD-maissa (EK):

Bruttokansantuote henkeä kohden

21.11.2016

tal12/ai/EKI Toteusgraafit

Lähde: OECD

Työllisyys

Työllisiä oli vuoden 2017 joulukuussa 2 469 000 (virhemarginaali $\pm 33\ 000$), mikä oli 48 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä miehiä oli 19 000 ja naisia 30 000 enemmän kuin vuoden 2016 joulukuussa.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli joulukuussa 69,6 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 68,3 prosenttia. Miesten työllisyysaste nousi edellisen vuoden joulukuusta 0,7 prosenttiyksikköä 70,4 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 2,0 prosenttiyksikköä 68,8 prosenttiin. Työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi oli 70,7 prosenttia.

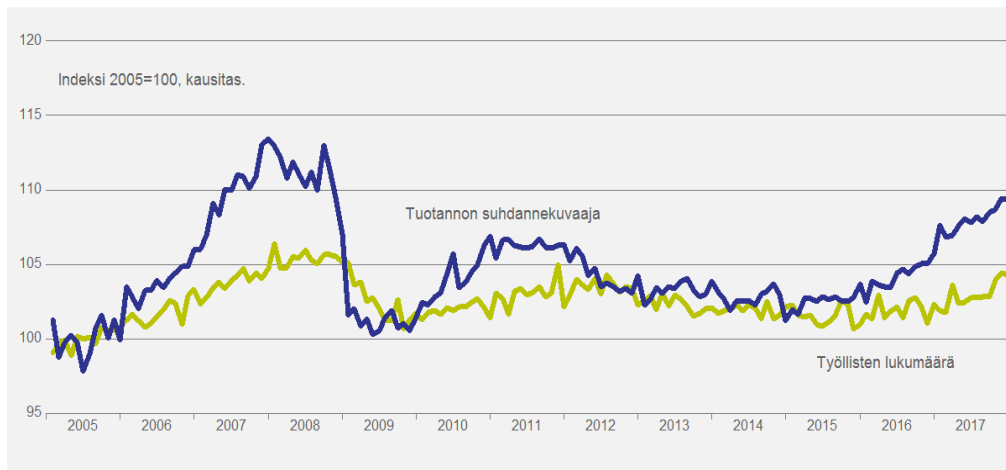
Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä 37 200, kun vuotta aiemmin määrä oli 26 400. Koko vuonna 2017 avoimia työpaikkoja oli keskimäärin 41 600, mikä on 22 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna (33 900).

Työvoiman ulkopuolella olevia oli vuoden 2017 joulukuussa 1 423 000 henkeä eli 58 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työvoiman ulkopuolella olevista oli piilotyöttömiä 145 000, mikä oli 21 000 vähemmän vuoden 2016 joulukuuhun verrattuna. Piilotyöttömyyden syitä ovat työnhausta luopuminen tai muut syyt kuten opiskelu, lasten hoito tai terveydelliset syyt.

Tuotannon ja työllisyyden kehitys (EK):

Tuotannon ja työllisyyden kehitys

14.2.2018

kokk3/jka/EKI Talousgraafit

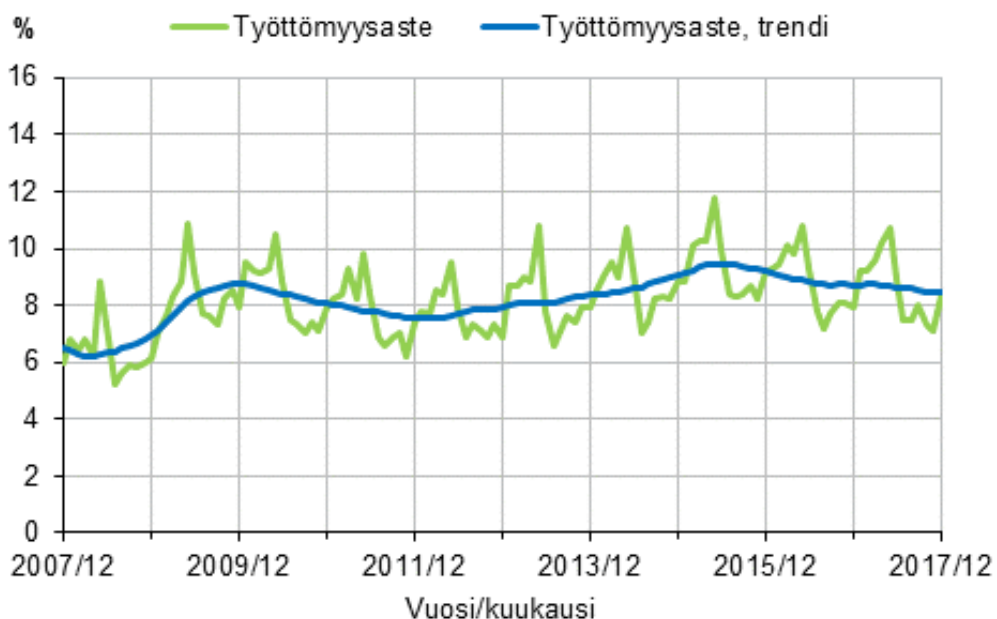
Lähde: Tilastokeskus

Työttömyys

Neljännellä vuosineljänneksellä 2017 työttömyysaste oli 7,6 prosenttia, mikä oli 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuoden 2016 vastaavalla ajanjaksolla. Vuonna 2017 työttömyysaste oli keskimäärin 8,6 prosenttia, kun se vuonna 2016 oli 8,8 prosenttia.

Työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2017 joulukuussa 227 000 (virhemarginaali $\pm 18\ 000$), mikä oli 20 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä miehiä oli 125 000 ja naisia 103 000 henkeä.

Työttömyysaste 2007/12–2017/12, 15–74-vuotiaat

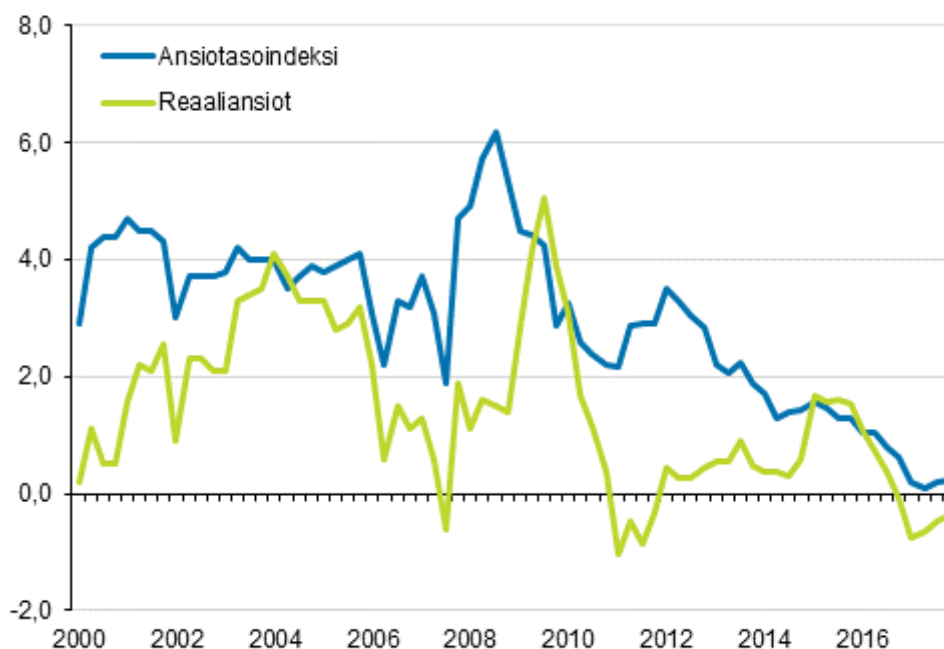

Palkat ja ansiot

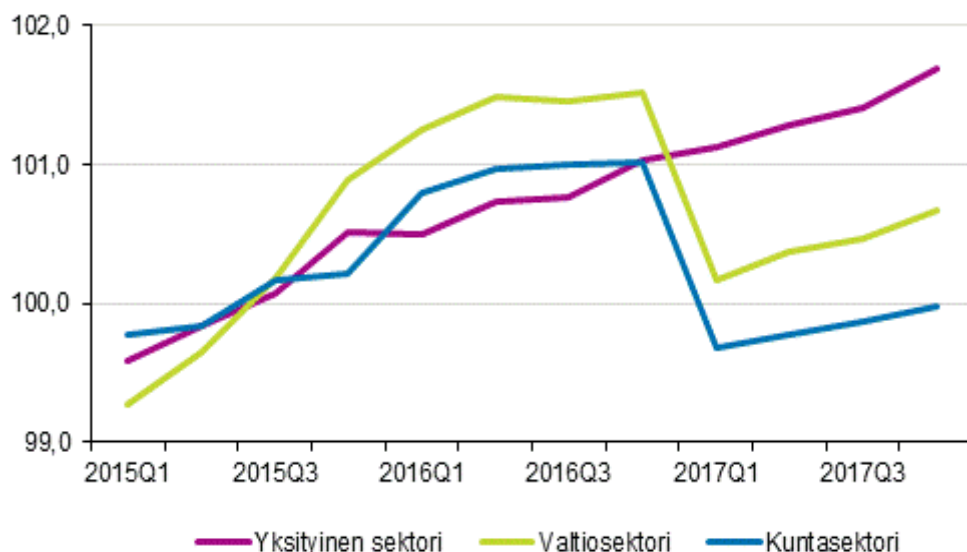
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien nimellisansiöt nousivat keskimäärin 0,2 prosenttia vuoden 2017 neljännellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Reaaliansiöt laskivat keskimäärin 0,4 prosenttia edellisen vuoden neljanteen neljännekseen verrattuna, koska kuluttajahintojen nousu oli nopeampaa kuin ansiotason nousu.

Vuoden 2017 keskimääräinen ansiotason nousu edellisestä vuodesta oli ensimmäisten ennakkotietojen mukaan 0,2 prosenttia, ja reaaliansiöt laskivat 0,6 prosenttia.

Ansiotasoindeksi ja reaaliansiöt 2000/1–2017/4, vuosimuutosprosentti

Ansiotasoindeksin kehitys yksityisellä ja julkisella sektorilla 2015 – 2017 (Tilastokeskus)

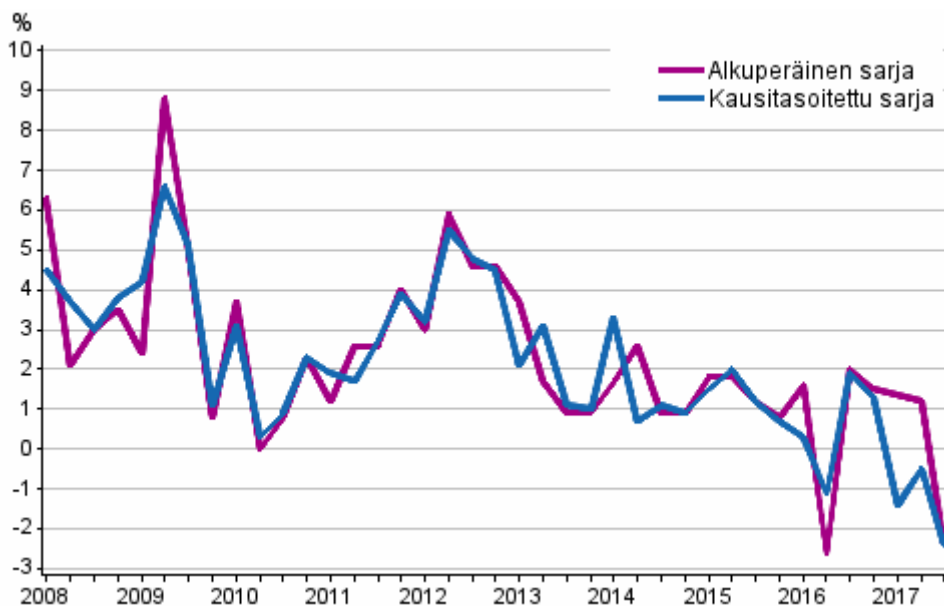
Julkisen sektorin lomarahojen leikkaus näkyy valtiolla ja kuntasektorilla, joissa molemmissa ansiotasoindeksi laskee vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Yksityisen sektorin ansiotasoindeksissä vastaavaa laskua ei esiinny.

Työvoimakustannukset

Yksityisen sektorin työvoimakustannukset laskivat vuoden 2017 heinä-syyskuussa 2,4 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kausitasoitettut työvoimakustannukset laskivat vuoden 2017 heinä-syyskuussa 2,4 prosenttia.

Työvoimakustannusindeksi mittaa työvoimakustannusten muutosta tehtyä työtuntia kohti. Indeksissä ei ole vakioitu työtunteja tai henkilöstön rakennetta. Tehdyn työtunnin kustannus lasketaan suoraan jokaisen neljänneksen toimialakohtaisen palkkasumman ja sosiaalivakuutusmaksujen suhteesta tehtyihin työtunteihin (Tilastokeskus).

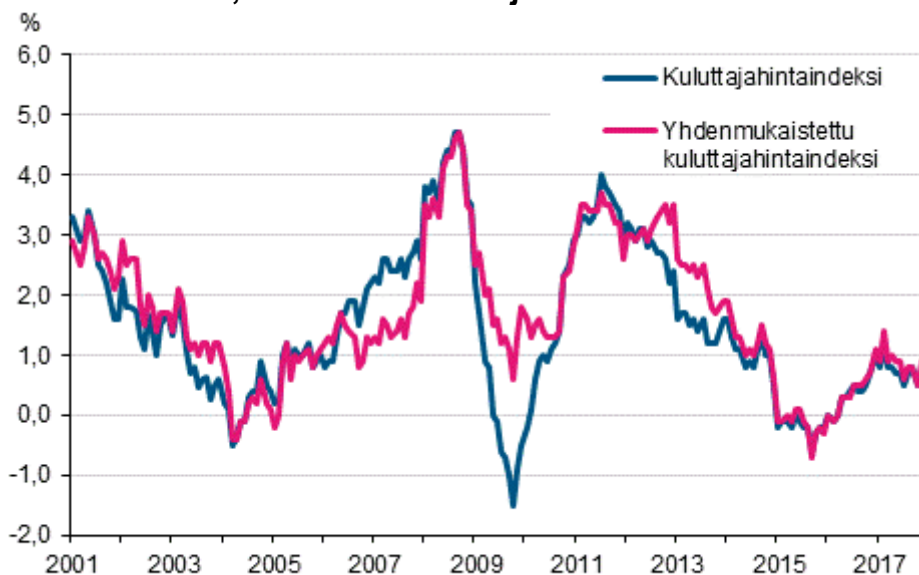
Työvoimakustannusten vuosimuutos yksityisellä sektorilla edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä (Tilastokeskus)

Inflaatio

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 0,5 prosenttia. Marraskuussa inflaatio oli 0,8 prosenttia. Vuoden 2017 keskimääräinen inflaatio oli 0,7 prosenttia.

Kuluttajahintaindeksin ja yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin vuosimuutokset, tammikuu 2001 - joulukuu 2017

TYÖLAINSÄÄDÄNTÖ

Varsinaisen työlainsäädännön osalta ei tapahtunut suuria muutoksia vuoden 2017 aikana. Työttömyysturvaan ja työvoiman liikkuvuuteen vaikuttavaan lainsäädäntöön tuli merkittäviäkin muutoksia.

Työaikalain uudistamista oli vuoden 2017 aikana valmistelemassa kolmikantainen työryhmä, joka ei saanut aikaan yksimielistä lakiesitystä. Maan hallitus päättikin siirtää esityksen antamisen tuonnemmaksi syksyllä alkaneiden työehtosopimusneuvottelujen takia. Vuosilomalain uudistus käynnistyi kolmikantaisesti työryhmän työn jatkuessa vuoden 2018 aikana.

Työttömyysturvalain osalta hallitus valmisteli ja eduskunta hyväksyi esityksen ns. aktiivimallin voimaantulosta vuoden 2018 alusta. Laissa esitetään, että työttömyysetuus maksetaan 65 työttömyysetuuden maksupäivältä 4,65 prosentilla alennettuna, jos henkilö ei 65 edeltävän työttömyysetuuden maksupäivän aikana ole osoittanut aktiivisuutta olemalla työssä yhteen työssäoloehto kerryttävään kalenteriviikkoon vaadittavaa työaika neljän peräkkäisen kalenteriviikon aikana tai ansainnut yritystoiminnasta vastaavaa tuloa taikka ollut viittä päivää työllistymistä edistävässä palvelussa mainitun 65 päivän aikana. Lisäksi työttömyysturvan omavastuu-aika lyhennetään seitsemästä päivästä viiteen päivään.

Pitkään valmistelussa ollut kausityölaki tuli hyväksytyksi viimein joulukuussa. Uusi kausityölaki perustuu EU:n kausityödirektiiviin, joka olisi tullut saattaa jäsenmaissa voimaan jo vuoden 2016 syksyyn mennessä. Kausityölakia sovelletaan kolmansista maista tuleviin maataloudessa ja matkailussa työskenteleviin kausityöntekijöihin. Työnantajakohtaisen kausityöluvan enimmäispituudeksi lakiin kirjattiin yhdeksän kuukautta. Kausityölain ja -asetuksen valmistelussa MTA oli aktiivisesti mukana yhteistyössä MTK:n ja Kauppapuutarhaliiton kanssa.

TYÖEHTOSOPIMUKSET

Kilpailukyky sopimus 2017-2018

Työmarkkinakeskusjärjestöt pääsivät 29.2.2016 neuvottelutulokseen uudesta kilpailukyky sopimuksesta. Kilpailukyky sopimuksen keskeiset kohdat ovat:

- työ- ja virkaehtosopimusten jatkaminen 12 kuukaudella ilman palkantarkistuksia
- sosiaalivakuutuksessa maksujen siirtoa työnantajilta työntekijöille koskien TyEL-maksua ja työttömyysvakuutusmaksua
- työnantajien sosiaaliturvamaksun alentaminen
- vuosittaisen työajan pidentäminen 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta
- julkisen sektorin lomarahojen leikkaus 30 prosentilla vuosina 2017-2019

- irtisanotun työntekijän muutosturva ja työterveyshuolto (väh. 30 työntekijän yritykset)
- paikallinen sopiminen sisältäen selviytymislausekkeen.

Neuvottelutulokseen sisältyi liitoille neuvotteluaikataulu, jonka mukaan työehtosopimusneuvottelut oli käytävä 31.5.2016 mennessä.

MTA:n ja Puuliiton välillä neuvottelutulos uusista työehtosopimuksista saavutettiin 24.5.2016. Sopimuskausi on 1.2.2017 – 31.1.2018. Neuvotteluissa eniten keskustelua aiheuttanut vuosittaisen työajan pidentäminen toteutetaan vähentämällä työajan lyhennysvapaiden (Pekkasvapaiden) määrää kolmella päivällä.

Liittokohtaiset neuvottelut 2017

Työmarkkinoilla alettiin jo syksyn 2016 aikana käydä neuvotteluja vientivetoisesta neuvottelujärjestelmästä eli Suomen mallista. Tiedossa oli, että työnantajien EK:n vetäytyttyä keskitetyistä tulopoliittisista kokonaisratkaisusta, seuraava neuvottelukierros käytäisiin liittotasolla. Suomen mallissa vientiteollisuuden palkkaratkaisu toimisi raamina myös muille yksityisten ja julkisten alojen sopimuksille. Esikuvana Suomen mallille oli Ruotsissa jo pitkään sovellettu ”industriavtal”-sopimusjärjestelmä.

Helmikuussa tapahtui kuitenkin epätoivottu käänne, kun Metsäteollisuus yllättäen lähti yhteisestä pöydästä. Samassa yhteydessä myös Paperiliitto irtautui prosessista. Vientialojen ponnistelut työmarkkinamallia koskevasta sopimuksesta kariutuivat. Teknologiateollisuus ja Kemianteollisuus kuitenkin jatkoivat omia neuvottelujaan työntekijäliittojen kanssa.

Syksyn lähestyessä ja teknologiateollisuuden ja kemianteollisuuden työehtosopimusten tulossa päätökseensä työnantajapuolella oli varauduttu liittokohtaisiin neuvotteluihin. Vientiteollisuuden avatessa neuvottelukierroksen myös muilla sektoreilla työnantajapuolella oltiin varauduttu soveltamaan viennin neuvottelemia kustannusraamia.

Ensimmäiset neuvottelutulokset uusista työehtosopimuksista saatiin teknologiateollisuudessa ja kemianteollisuudessa 30.10.2017. Työtaistelutoimien ja -uhkien jälkeen metsäteollisuudessa päästiin ratkaisuun paperiteollisuuden osalta 10.11.2017. Avausten jälkeen neuvotteluja käytiin eri sopimusaloilla omien aikataulujen mukaisesti.

Vientiteollisuudessa sovittu palkkaratkaisu oli tasoltaan 3,2 % kahden vuoden sopimusjaksolla. Palkankorotusten toteuttamistavan ja työehtosopimusten tekstimuutosten osalta tes-ratkaisuissa oli alakohtaisia eroja. Viennin palkankorotustaso muodosti kuitenkin ns. ”yleisen linjan”, jota työnantajapuolella pyrittiin koordinoitusti noudattamaan. Myös valtakunnansovittelijan syksyn aikana antamissa sovintoesityksissä em. palkankorotustaso vakiintui yleisesti sovellettavaksi työmarkkinoilla.

MTA – Puuliitto neuvottelut

Syksyn työmarkkinaratkaisujen synnyttyä MTA:n ja Puuliiton väliset neuvottelut käynnistettiin 13.12.2017. Osapuolten jätettyä omat neuvotteluesityksensä neuvotteluja sovittiin jatkettavaksi tammikuussa 2018 tavoitteena sopimusratkaisu ennen nykyisen sopimuskauden päättymistä 31.1.2018.

Neuvottelut käynnistettiin ammattiliiton osalta Puuliiton nimissä, joka vuoden 2017 päättyessä fuusioitui uuteen Teollisuusliittoon. Teollisuusliitto muodostui kolmen ammattiliiton eli Metalliliiton, Team-ammattiliiton ja Puuliiton yhdistyessä. Teollisuusliiton jäsenmäärä on noin 220 000.

JÄSENKUNTA

Viiden viimeisen vuoden aikana on jäsenmäärä on muuttunut seuraavasti (jäsenmäärä vuoden lopussa):

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Maaseutuelinkeinot	853	881	883	885	890
Puutarha-ala					
Kauppapuutarhat	258	247	243	243	243
Taimitarhat	32	31	32	32	31
	<u>290</u>	<u>278</u>	<u>275</u>	<u>275</u>	<u>274</u>
Viherrakennusala					
Viherrakennusyritykset	69	70	70	72	77
Turkistuotantoala					
Turkistilat	48	52	57	53	51
Rehukeskukset	10	10	10	11	11
	<u>58</u>	<u>62</u>	<u>67</u>	<u>64</u>	<u>62</u>
Muut alat					
Metsäala	7	7	5	5	5
Yhteensä	1 270	1 298	1 300	1 301	1 308

MTA:n jäsenyönantajien palveluksessa olevien työntekijöiden määrä oli vuoden 2017 aikana seuraava:

	Vakituiset työntekijät	Määräaikaiset työntekijät	Yhteensä
Maaseutuelinkeinot	1 879	3 893	5 772
Kauppapuutarhat	1 334	1 856	3 190
Taimistot	149	272	421
Viherrakennusyritykset	338	659	997
Turkistilat	187	417	604
Rehukeskukset	148	92	240
Muut	11	15	26
Yhteensä	<u>4 046</u>	<u>7 204</u>	<u>11 250</u>

Oppilaitosten palvelusopimuksen piirissä oli 21 maatalous- ja puutarhaoppilaitosta kertomusvuonna. Palvelusopimus sisältää oppilaitosten harjoitteluvalvojen käyttöön laaditun yhteenvedon työehtosopimusmääräyksistä, luennointiavun ja muiden neuvontapalvelujen antaminen samalla tavoin kuin jäsenille. Palvelusopimuksen vuosimaksu oli 110 euroa.

HALLINTO JA TOIMISTO

HALLITUS

Vuonna 2017 hallituksen kokoonpano oli seuraava:

Puheenjohtaja: talousneuvos Kimmo Hovi, Orimattila
Varapuheenjohtaja: toimitusjohtaja Pasi Hakkarainen, Luumäki

Hallituksen jäsen/henkilökohtainen varajäsen:

Maanviljelijä Niels Borup, Lapinjärvi, maaseutuelinkeinot/
Toimitusjohtaja Mikael Jensen, Kemiönsaari

Toimitusjohtaja Pasi Hakkarainen, Luumäki, puutarha-ala/
Toimitusjohtaja Tomi Suominen, Turku

Maanviljelijä Timo Heikkilä, Rusko, maaseutuelinkeinot/
Maanviljelijä Urban Silén, Salo

Toimitusjohtaja Mikko Jaakkola, Tammela, viherrakennusala/
Toimitusjohtaja Henrik Bos, Kangasala

Toimitusjohtaja Lars-Erik Nyman, Pedersöre, turkistuotantoala/
Toimitusjohtaja Lasse Paavola, Kaarina

Toimitusjohtaja Hannu Pitkänen, Kankaanpää, puutarha-ala/
Talouspäällikkö Jenni Lehtinen, Turku

Maanviljelijä Cecilia Rosenlew, Hattula, maaseutuelinkeinot/
Maanviljelijä Riku-Sippo Uotila, Kangasala

Toimitusjohtaja Tomi Tahvonen, Raasepori, taimistoala/
Taimistoviljelijä Merja Hirvelä, Alavus

Hallitus kokoontui vuonna 2017 seitsemän kertaa. Hallitus käsitteli sille sääntöjen mukaan kuuluvat sekä muut ajankohtaiset asiat. Vuonna 2017 yhtenä keskeisenä aiheena oli liiton strategian päivitys. Hallituksen kesäkokous pidettiin 7. - 8.6. Uudessakaupungissa. Kokouksen lisäksi tutustuttiin maaseutu- ja viherrakennusalan yrityksiin.

Hallituksen työvaliokunta:

Kimmo Hovi, Pasi Hakkarainen, Lars-Erik Nyman ja Hannu Pitkänen sekä Veli-Matti Rekola.

Vaalivaliokunta:

Kimmo Hovi ja Pasi Hakkarainen sekä syyskokouksen valitsemina Olavi Järvenpää ja Henrik Jensen.

TILINTARKASTAJAT

Syyskokouksen valitsemana tilintarkastajana suorittaen vuoden 2017 tilejä koskevan tarkastuksen toimi HTM Reijo Haka, KPMG. Varatilintarkastaja oli HTM Piia Kemppi KPMG:stä.

Liiton syyskokouksessa 2017 valittiin vuoden 2018 tilintarkastajaksi HTM Piia Kemppi KPMG:stä ja varatilintarkastajaksi KPMG:n tarvittaessa nimeämä henkilö.

TYÖEHTOSOPIMUSVALIOKUNNAT

Työehtosopimusaloittain muodostettuihin valiokuntiin kuuluivat vuonna 2017 seuraavat henkilöt:

Maaseutuelinkeinojen valiokunta:

Niels Borup
Timo Heikkilä
Kimmo Hovi, puh.joht.
Petteri Mäkelä
Cecilia Rosenlew
Urban Silén
Riku-Sippo Uotila

Puutarha-alan valiokunta:

Albert Grotenfelt
Pasi Hakkarainen, puh.joht.
Mikael Jensen
Jenni Lehtinen
Hannu Pitkänen
Tomi Tahvonen

Viher- ja ympäristörakentamisalan valiokunta:

Henrik Bos
Mikko Jaakkola
Olavi Järvenpää
Anssi Koskela, puh.joht.
Esa Lahtinen

Turkistuotantoalan valiokunta:

Peter Björkskog
Jorma Kauppila
Marko Meriläinen
Lars-Erik Nyman, puh.joht.
Esa Rantakangas
Jussi Talvitie

Hevosalan valiokunta

Minna-Liisa Heiskanen, Hevostietokeskus, asiantuntija
Sonja Leskinen
Pauliina Mansikkamäki, Ypäjän Hevosopisto
Cecilia Rosenlew, puh.joht.

Sopimusalojen valiokuntien työskentelyyn osallistuvat lisäksi liiton toimitusjohtaja ja asiantuntijat.

TOIMIHENKILÖT

Toimiston henkilökunta 2017 lopussa:

Toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola, agronomi (1.12.1986 -)
Asiantuntija OTM Kristel Nybondas (4.10.2010 -)
Asiantuntija OTM Marjatta Sidarous (8.3.2007 -)
Toimistosihteerä Christel Wakkinen, yo-merkonomi (12.2.1979 -)
Jonna Turunen, siivoja (1.12.2009 -)

Toiminnanjohtaja Kari Immonen (Yksityismetsätalouden Työnantajat ry:ssä 2.5.1991 lähtien) on osallistunut MTA:n jäsenten metsäalan työehtosopimusta koskevan neuvonnan ja tiedotuksen hoitamiseen järjestöjen väliseen yhteistyösopimukseen perustuen.

LIITON EDUSTUKSET

Työnantajaorganisaatioiden yhteiset toimielimet

EK:n työmarkkinavaliokunta: toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola

Metsäalan työehtosopimusneuvottelukunta: toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola

Julkisten viranomaisten toimesta nimetyt toimielimet

Koulutusrahaston hallintoneuvosto (STM): talouspäällikkö Jenni Lehtinen, maanviljelijä Markku Meurman (varajäsen)

Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvosto (VN): talousneuvos Kimmo Hovi.

Työttömyysvakuutusrahaston hallitus: toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola

Työsuojelurahaston valtuusto (STM): toimitusjohtaja Hannu Pitkänen, toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola (varajäsen)

Työtuomioistuin (OM): asiantuntija Kristel Nybondas (varajäsen)

Työsuojeluneuvottelukunnan maaseutuelinkeinojaosto (STM): toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola

Opetushallituksen nimeämät tutkintotoimikunnat

Maaseutuelinkeinojen tutkintotoimikunta: maanviljelijä Antti Paala
Puutarha-alan tutkintotoimikunta: kouluttaja Miisa Uski, Työtehoseura
Examenskommissionen inom naturbruk: tilanhoitaja Mikael Jensen

Osaamisen ennakointiryhmä (luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö): varajäsen varatoimitusjohtaja Henrik Bos

Muut organisaatiot ja toimielimet

Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Eteran hallintoneuvosto:
 talousneuvos Kimmo Hovi, toimitusjohtaja Olavi Järvenpää

Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Eteran työnantajien ja yrittäjien neuvottelukunta: toimitusjohtaja Pasi Hakkarainen, toimitusjohtaja Olavi Järvenpää

Maatalousalan turvallisuustyön työalatoimikunta (Työturvallisuuskeskus):
 puutarhayrittäjä Marit Strömberg, toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola, asiantuntija Kristel Nybondas

Kansainväliset toimielimet

EU-maiden maataloustyönantajajärjestöjen ryhmä, Geopa/Copa:
 Geopan 2. varapuheenjohtaja toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola

Maatalouden palkansaajien sosiaalisia kysymyksiä käsittelevä sosiaalialogikomitea Geopa - Effat:

Yleiskokous ja työryhmät: toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola, talousneuvos Kimmo Hovi

Komiteat, työryhmät ja vastaavat

Sisäasiainministeriö: Ulkomaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunta: toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola, asiantuntija Marjatta Sidarous (varajäsen)

LIITON TALOUS

Liiton talous perustui kertomusvuonna jäsenmaksutuloihin. Syyskokouksen vahvistama jäsenmaksu oli edelleen 0,52 % työntekijöille edellisenä vuonna maksetusta palkkasummasta sekä 0,26 % vuokratyövoimasta maksetusta kustannuksesta. Yli 168.188 euroa ylittävistä palkkasummasta jäsenmaksu on 0,44 %. Vähimmäisjäsenmaksu oli 95 euroa vuodessa. Enimmäisjäsenmaksu oli vahvistettu 5.046 euroksi.

Vuoden 2017 ollessa Suomen itsenäisyyden 100. juhlavuosi huomioitiin tämä liitossa siten, että kaikkien jäsenten jäsenmaksussa toteutettiin 10 prosentin alennus.

Kauppapuutarhaliitto ry, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ja Taimistoviljelijät ry ovat yhteistyösopimuksiin perustuen maksaneet yhteisjäsenmaksut, joilla on alennettu kyseisellä toimialalla sovellettavaa jäsenmaksuprosenttia sekä määrätyn palkkasumman alapuolelle jääneet työnantajat kokonaan vapautettu MTA:n jäsenmaksusta. Järjestely koskee niitä MTA:n jäsenyönantajia, jotka ovat myös edellä mainittujen liittojen jäseniä.

Vuonna 2017 jäsenmaksuja kertyi seuraavasti (euroa):

•	maaseutuelinkeinot	270.940	- 6,3 %
•	kauppapuutarhat	153.292	- 8,3 %
•	taimitarhat	19.689	- 15,1 %
•	viheraluerakentajat	61.976	+ 0,3 %
•	turkistilat	31.115	- 19,3 %
•	rehukeskukset	19.985	+ 1,1 %
•	muut jäsenmaksut	<u>1.690</u>	- 16,7 %
	Yhteensä	558.687	- 7,2 %

Edelliseen vuoteen verrattuna jäsenmaksutulot vähenivät 7,2 prosenttia perustuen edellä kerrottuun itsenäisyyden juhluvuoden jäsenmaksu-alennukseen. Tilinpäätöksen tulos vuodelta 2017 muodostui kuitenkin selkeästi ylijäämäiseksi johtuen toteutuneiden palkkasummien budjetoitua paremmasta kehityksestä.

TOIMITILAT

Liiton toimisto on sijainnut vuonna 1977 ostetussa huoneistossa os. Annankatu 31- 33 C 48, 00100 Helsinki.

YHTEISTYÖSOPIMUKSET

MTA on solminut yhteistoimintasopimuksia jäsenkuntaa edustavien toimialajärjestöjen sekä muiden tahojen kanssa. Toimialajärjestöjen ja MTA:n välisellä yhteistyöllä pyritään edistämään kyseisten toimialojen työnantajien järjestäytymistä. MTA:n voimassa olevat yhteistoimintasopimukset: Yhteistoimintasopimus Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton kanssa alan työmarkkina-asioiden hoidosta vuodelta 1973.

Sopimus metsäalan työmarkkina-asioiden hoitamisesta Yksityismetsätalouden Työnantajat ry:n kanssa vuodelta 1975.

MTA:n ja Hedelmän- ja Marjanviljelijäin Liiton (HML) välillä 1990 solmittu yhteistoimintasopimus, jonka perusteella HML:n jäsenet ovat kausityövoimaa koskevien työsuhteiden osalta MTA:n neuvonnan piirissä.

Yhteistyösopimus Tilastokeskuksen kanssa maatalousalojen palkkatilastoinnista uudistettiin vuonna 2015 siten, että Tilastokeskuksen aloitteesta maatalousalojen palkkatilastointi on siirtynyt Tilastokeskuksen otantakyselyksi ja MTA:n suorittama tiedustelu on päättynyt.

Yhteistoimintasopimus työmarkkina-asioissa Kauppapuutarhaliiton kanssa vuodelta 2001.

Yhteistoimintasopimus työmarkkina-asioissa Taimistoviljelijät ry:n kanssa vuodelta 2001.

MTA:n ja MTK:n välinen työmarkkina-asioita koskeva yhteistyösopimus vuodelta 2004, jonka perusteella MTK:n jäsenillä on mahdollisuus päästä neuvontapalvelun piiriin.

Elinkeinoelämän keskusliiton ja MTA:n välinen yhteistyösopimus vuodelta 2005. Sopimuksen perusteella MTA:n edustaja osallistuu EK:n työmarkkina-valiokunnan toimintaan.

Työmarkkina-asioita koskeva yhteistyösopimus SLC:n kanssa vuodelta 2011.

Yhteistyösopimus Suonenjoen seudun marjanviljelijäyhdistyksen kanssa vuodelta 2014.

Yhteistyösopimus Viher- ja ympäristörakentajat VYRA ry:n kanssa uudistettuna vuodelta 2014.

STRATEGIA 2020

MTA:n strategia päivitettiin vuoden 2017 aikana seuraavasti:

Missio

MTA tukee työnantajana toimimista maaseutu-, puutarha-, viherrakennus- ja turkistuotantoaloilla, joilla kasvien, eläinten ja muiden biologisten organismien hyödyntäminen asettaa erityisvaatimuksia työnantajatoiminnalle ja työehdoille.

Visio

MTA on asiantunteva, hyödyllinen ja aikaansa seuraava työmarkkinoiden toimija, johon työnantajat haluavat järjestäytyä.

Strategiset linjaukset

Itsenäinen asema

MTA toimii itsenäisenä työnantajaliittona hyvässä yhteistyössä Elinkeinoelämän keskusliiton ja muiden työnantajajärjestöjen kanssa. Itsenäisenä järjestönä MTA voi tehokkaimmin harjoittaa edunvalvontaa ja jäsenten palvelutoimintaa.

Tehokas edunvalvonta

Työnantajatoimintaa tukevaa edunvalvontaa toteutetaan monipuolisesti yhteistyössä poliittisten päättäjien, viranomaisten, muiden työnantajatahojen ja ammattijärjestöjen kanssa sekä kotimaassa että EU-tasolla.

Asiantunteva jäsenpalvelu

Jäsenpalvelu toteutetaan laadukkaasti ja asiantuntevasti jäsenkunnan esittämien tarpeiden mukaisesti. Jäsenpalvelu sisältää työnantajille tärkeiden asioiden tiedotuksen, yksityiskohtaisen neuvontapalvelun ja monipuolisen työsuhteasioiden koulutustarjonnan. Laadukas jäsenpalvelu edellyttää jatkuvaa osaamisen ylläpitämistä.

Työmarkkinapolitiikassa työehtosopimuksilla merkittävä rooli

Työehtosopimuksilla MTA luo yhtenäiset ja mahdollisimman joustavat edellytykset työnantajatoiminnalle sopimusalojen työpaikoilla. MTA:n tärkeimpinä työmarkkinapoliittisina tavoitteina ovat työlainsäädännön joustavuuden lisääminen, työvoiman saatavuuden turvaaminen, ammatillisen osaamisen kehittäminen ja harmaan talouden torjunta.

Laaja yhteistyöverkosto

MTA ylläpitää ja kehittää synergistä yhteistyötä sopimusalojen toimialajärjestöjen kanssa. Uusia MTA:n edunvalvontaa ja palvelutoimintaa tukevia yhteistyökumppaneita koskien esimerkiksi koulutuspalveluja etsitään aktiivisesti.

Vahva taloudellinen asema

MTA:n toiminnan edellytyksenä on vahva taloudellinen asema, mikä perustuu vakaaseen jäsenmaksutasoon ja jäsenmäärän kasvattamiseen. Tavoitteena on jäsenmäärän nettomääräinen kasvu vuosittain.

LIITTOKOKOUKSET

Kevätkokous pidettiin 19. huhtikuuta hotelli Aulangolla Hämeenlinnassa. Sääntömääräisinä asioina kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2016 tilinpäätös ja päätettiin vastuuvapauden myöntämisestä.

Syyskokous pidettiin Eduskunnassa 12. joulukuuta 2017. Syyskokous hyväksyi talousarvioehdotuksen vuodelle 2018 ja vahvasti jäsenmaksut, hallituksen jäsenten kokouspalkkiot ja tilintarkastajien palkkiot sekä valitsi tilintarkastajat seuraavalle vuodelle. Syyskokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi vuodelle 2018 talousneuvos Kimmo Hovin sekä hallituksen jäsenet vuosille 2017 – 2018 erovuoroisten tilalle.

Kokouksen yhteydessä kansanedustaja Timo Heinonen piti esityksen ajankohtaisista lainsäädäntöhankkeista. Kokouksen osallistujat pääsivät myös tutustumaan Eduskunnan uudistettuihin tiloihin.

TYÖSUHDEASIOITA KOSKEVA NEUVONTAPALVELU

Työehtosopimusten ja työlainsäädännön muutoksista ja ajankohtaisista aiheista on tiedotettu sopimusalakohdaisin jäsenkirjein. Vastaava informaatio on lähetetty myös ruotsinkielisenä. Extranet-jäsensivujen käyttöä on markkinoitu jäsenille ja noin puolet jäsenkunnasta on extranetin piirissä. Jäsensivuilla kaikki

tiedotemateriaali ja työsuhdeasiain lomakkeet ovat sähköisessä muodossa ja vapaasti tulostettavissa.

Yrityskohtaisia erimielisyys- ja tulkinta-asioita käsiteltiin yhdessä ammattiliittojen, työsuojeluviranomaisten ja asianajotoimistojen kanssa. Tyypillisiä erimielisyyden aiheita olivat työsuhteen päättymistilanteet, ylityökorvaukset, muut palkkasaatavat ja työaikakysymykset.

KOULUTUSTOIMINTA

Jäsenille tarjottiin juhlavuoden aikana ilmaisia koulutuspäiviä eli yhteensä viisi tilaisuutta eri puolilla maata. Osallistujia oli yhteensä 97 henkilöä. Liiton toimihenkilöt ovat kertomusvuoden aikana käyneet luennoimassa eri sopimusaloilla toimivien järjestöjen tilaisuuksissa, kuten ProAgrarian, MTK:n ja SLC:n tuottajaliittojen järjestämällä maaseutuyrittäjien kursseilla, HML:n ja VYRA:n seminaareissa sekä oppilaitosten harjoittelua ja työssäoppimista koskeissa tilaisuuksissa.

JÄSENYEDET

Liitto kuului 2017 jäsenenä seuraaviin organisaatioihin:

Geopa/Copa
Helsingin Kauppakamari
Kotimaiset Kasvikset ry
Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry
Svenska Lantbrukssällskapetens Förbund
Työtehoseura

NÄYTTELYIHIN OSALLISTUMINEN

MTA osallistui vuonna 2017 seuraaviin näyttelytapahtumiin:

- Kansainvälinen nahkänäyttely helmikuussa Seinäjoella
- Trädgårdsexpo huhtikuussa Närpiössä
- Jokimaan ravit toukokuussa Lahdessa
- Farmari 2017 kesäkuussa Seinäjoella
- Lepaa 2017 elokuussa Hattulassa
- KoneAgria lokakuussa Tampereella

MTA:n näyttelyosastolla esiteltiin liiton toimintaa ja markkinoitiin jäsenyyttä. Samalla on myös mahdollisuus henkilökohtaiseen tapaamiseen liiton nykyisten jäsenten kanssa.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Pohjoismainen yhteistyö

Asiantuntija Kristel Nybondas ja hallituksesta toimitusjohtaja Lars-Erik Nyman osallistuivat kokoukseen, joka pidettiin Oslossa 20. – 21. marraskuuta. Kokouksen isäntänä toimi NHO Mat og Drikke Norjasta. Muut pohjoismaiset

yhteistyökumppanit ovat Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet SLA Ruotsista sekä Mejeribrugets Arbejdsgiverforening (MA) ja Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere GLS-A Tanskasta.

EU-tason yhteistyö (Geopa ja sosiaalinen vuoropuhelu)

Vuoden 2017 aikana työnantaja- ja työntekijäosapuolen välisissä kokouksissa käsiteltiin mm. komission käynnistämää pimeän työn foorumia (Undeclared Work Platform), lähetettyjä työntekijöitä ja EU:n maatalouspolitiikan vaikutuksia työllisyyteen. Geopan puitteissa keskusteltiin mm. Brexitin vaikutuksista työmarkkinoihin sekä uuden sosiaalisten oikeuksien pilarin vaikutuksista työelämään. Euroopan parlamentti, EU:n neuvosto ja Euroopan komissio antoivat pilaria koskevan julistuksen oikeudenmukaisia työpaikkoja ja kasvua käsitelleessä sosiaalialan huippukokouksessa Göteborgissa 17.11.2017.

TULEVA KEHITYS

MTA:n **strategian** mukaisesti MTA tukee työnantajana toimimista maaseutu-, puutarha-, viher- ja ympäristörakentamis- sekä turkistuotantoaloilla, joilla kasvien, eläinten ja muiden biologisten organismien hyödyntäminen asettaa erityisvaatimuksia työnantajatoiminnalle ja työehdoille. Käytännössä strategiaa toteutetaan tehokkaan edunvalvonnan ja asiantuntevan jäsenpalvelun muodossa.

Työmarkkinoilla käytiin syksyn 2017 sekä talven 2018 aikana liittokohtainen neuvottelukierros. Työnantajapuolen tavoitteiden mukaisesti sen lähtökohtana oli vientisektorin määrittelemä palkankorotustaso. Jatkossa työnantajapuolen tavoitteeksi sopii ns. Suomen työmarkkinamallin rakentaminen, mikä perustuisi työmarkkinaosapuolten sopimukseen eikä pelkästään koordinoituun liittokohtaiseen tes-kierrokseen. MTA:n osalta seuraavat tes-neuvottelut ajoittunevat vuoden 2019 loppupuolelle.

Samanaikaisesti työnantajapuolen tavoitteena on paikallisen sopimisen lisääminen. Tätä pyritään myös edistämään myös lainsäädännön kautta. Maan hallituksen odotetaan antavan esitykset työaikalain ja vuosilomalain uudistuksista vuoden 2018 aikana. Työnantajien toimintaan vaikuttavan kansallisen tulorekisterin valmistelu jatkuu siten, että sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta.

Jäsenille työnantaja-asioita koskevan **palvelun** tarve on jatkuvaa. Muutokset lainsäädännössä ja työehtosopimuksissa ja niiden oikea soveltaminen edellyttää käytännössä omasta työnantajaliitosta saatavia neuvonta-, tiedotus- ja koulutuspalveluja. Kausityölaki ja tietosuoja-asetus ovat keskeisiä aiheita vuoden 2018 aikana. Toimialoille syntyy uusia työnantajayrityksiä, vaikka yritysten kokonaismäärä alasta riippuen supistuu tai pysyy ennallaan. Ulkomaisen työvoiman lisääntyvä käyttö ja sitä koskevat säännökset luovat tarvetta työnantajaliitosta saatavalle informaatiolle. Extranetin kautta tapahtuva jäsentiedotusta pyritään saamaan entistä kattavammaksi.

Jäsenkoulutusta tarjotaan ilmaisina tilaisuuksina. Työsuhdeasioiden päiviä järjestetään sekä keväällä että syksyllä. Ruotsinkielistä koulutustarjontaa ja -materiaalia lisätään. Koulutustarjontaa lisätään erilaisilla teemakoulutuksilla, joiden aiheina esim. esimiestoiminta, työnjohto, tulospalkkaus ja tuottavuus. Koulutuspalveluja ostetaan myös muilta asiantuntijoilta. Koulutusta toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä toimialajärjestöjen kanssa.

MTA:n **taloudelliset resurssit** perustuvat jäsenmaksutuloihin. Jäsenkunnan kasvattaminen ja uusien toimialojen kartoittaminen sisältyy kaikkeen työnantajaliiton toimintaan. Kaikilla nykyisillä jäsenoimialoilla on kasvupotentiaalia järjestäytymisastetta nostamalla. MTA:n markkinointiin on varauduttu myös talousarviossa. MTA:n ja sen jäsenkunnan piirissä toimivien toimialajärjestöjen välistä yhteistyötä pyritään lisäämään ja tiivistämään. Myös työnantajapuolen sisäistä yhteistyötä lähinnä EK:n ja YT:n kanssa ylläpidetään.

Vuoden 2018 aikana selvitetään tarpeita ja mahdollisuuksia toimitilayhteistyöhön Kauppapuutarhaliiton kanssa.

Strategian mukaisesti toimiva edunvalvonta ja hyvä jäsenpalvelu perustuvat liiton hallinnon, toimivan johdon sekä henkilöstön tehokkaaseen työskentelyyn sekä hyvään keskinäiseen yhteistyöhön.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2018

HALLITUS